

**БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ
БАЯНИЯ, ВРАЧУВАНИЯ,
ГЛЕДАНИЯ И ЛЕКУВАНИЯ
Том 2**

В настоящия сборник са включени баяния,
врачувания, гледания и лекувания,
публикувани в Сборник за Народни
умотворения, наука и книжнина,
книга VI, 1891 – книга XII, 1895

ПОРЕДИЦА
СЪКРОВИЩНИЦА
НА БЪЛГАРСКАТА НАУКА

ПУБЛИКУВАНИ:

1. Карел Шкорпил – Мадаро-могилското плато
2. Иван Клиничаров – Поп Богомил и неговото време
3. Йордан Иванов – Богомилски книги и легенди
4. Богдан Филов – Куполните гробници при Мезек
5. Богдан Филов – Старобългарското изкуство
6. Карел и Херменгилд Шкорпил – Паметници из Българско – Сакар
7. Борис Дякович – Археологически излет в крайдунавска България
8. Анастас Иширков – Западните краища на българската земя
9. Карел и Херменгилд Шкорпил – Могили
10. Вацлав Добруски – Тракийското светилище на Асклепий до Глава Панега
11. Р. Попов и Н. Мушмов – Ръководство за разкопки, събиране и запазване на старини и монети
12. Богдан Филов – Антични паметници в Народния музей & Паметници на тракийското изкуство
13. Вацлав Добруски – Материали по археология на България
14. Братя Шкорпил – Черноморското крайбрежие. Археологически изследвания
15. Свещ. Петър Любенов – Баба Ега
16. Цани Гинчев – Нещо по българската народна медицина

17. Вацлав Добруски – Други паметници по култа на Асклепий в Тракия
18. Борис Дякович – Бележки по археологията на крайдунавска България
19. Иван Басанович – Към епиграфиката и археологията на Горна и Долна Мизия
20. Вацлав Добруски – Тракийски конници. Паметници по култа на Асклепий. Паметници по култа на Зевс, Хера, Атина
21. Богдан Филов – Надгробните могили при Дуванлии в Пловдивско
22. Български народни баяния, врачувания, гледания и лекувания, том 1
23. Български народни баяния, врачувания, гледания и лекувания, том 2

ПРЕДСТОЯЩИ:

Очаквайте през 2020 г. в поредицата
ГЪКРОВИЩНИЦА НА БЪЛГАРСКАТА НАУКА
ценни и редки произведения от създателите
на българската хуманитаристика,
сред които:

Йордан Иванов • Рафаил Попов • Никола Мушмов
Богдан Филов • Вацлав Добруски • Георги Баласчев
Крум Дрончилов • Любомир Милетич • Борис Дякович
Петър Мутафчиев • Васил Кънчов • Анастас Иширков
Александър Рашенов • Васил Златарски
Гаврил Занетов • Гаврил Кръстевич • Георги Димитров
Марин Дринов • Петър Ников • Константин Иречек
Феликс Каниц • Кузман Шапкарев
Свещ. Петър Любенов • Цани Гинчев • Братя Шкорпил
Иван Шишманов • Диаманди Ихчиев • Димитър Матов
Георги Трайчев • Евтим Спространов • Стою Шишков
Васил Чолаков • Ст. Л. Костов • Петър Козаров
и много други

**БЪЛГАРСКИ
НАРОДНИ
БАЯНИЯ,
ВРАЧУВАНИЯ,
ГЛЕДАНИЯ
И ЛЕКУВАНИЯ**
Том 2

Национална библиотека на БАН®

**БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ
БАЯНИЯ, ВРАЧУВАНИЯ,
ГЛЕДАНИЯ И ЛЕКУВАНИЯ
Том 1**

В настоящия сборник са включени баяния,
врачувания, гледания и лекувания,
публикувани в Сборник за Народни
умотворения, наука и книжнина,
книга VI (1891) – книга XII (1895)

© ШАМБАЛА™, София, 2020

© Оформление на корицата – Димитър Тонин

Редактор – Силвия Великова

Отговорен редактор – Димитър Тонин

Всички права запазени

Бележка на редакцията:

Текстът е транскрибиран на съвременен книжовен
български език, нанесени са незначителни корекции в
изписването на отделни думи.

ISBN 978-954-319-242-7

СЪДЪРЖАНИЕ

СБНУ VI (1891)

От Битоля (Македония)

1. Баяне с колцето на кривата воденица	15
2. Баяне с яйце от щърк	16
3. Баене со тавче	18
4. Баенье со книги (панти)	20
5. Баене от уроци	23

От Орхание

А. Баяния	24
1. От страх	24
2. От жив огън (кели)	25
3. От металкя	26
4. От почудище	27

Б. Лекувания	28
1. Лекуване от металкя	28
2. Лекуване на бялата металкя	28
3. Друго лекувание на бялата металкя	28
4. Трето лекуване на бялата металкя	29
5. Лекуване на очобол	29

СБНУ VII (1892)

От Добричко

1. Вълкашна болест	32
2. Опалване на затечено	35
3. Сечене за арменци (самодиви)	36
4. Баяние за слиза.....	37
4. Баяние за уруки.....	38
6. За цирей.....	39
7. Гагалки (пъпчици) по устата на децата (по турски пейнирджик)	39

От Ловчанско

Викане късмета (честта) на момите	40
---	----

От Кюстендил

1. За сиска, когато боли	43
2. От уроци.....	43
3. От уплах	44
4. От уграг (нагаза)	44

СБНУ VIII (1892)

От Търновско

1. Церене от мламси	47
2. Церене на малките деца от гърч.....	51
3. Церене на клини с парене.....	54
4. Зарязване за клиново и дънаво.....	55
5. Карфосване	56
6. Церене от усади	56

7. Церене за песици	59
8. Церене на болни зъби	59
9. Церене от гушер.....	60
10. Церене от лунги с парване.....	60
11. Церене от мъртва кост	62
12. Церене на синаквицата	62
13. Церене на синаквицата с яйце и нишадър	63
14. Церене на ония, които ги натиска мура	64
15. Церене на едномесечета, кога умре едното	64

От Софийско

1. Сирма	66
2. Сух гребен	66
3. Страх	68
4. Перещец	69
5. Подлюта	70
6. Уроци	71

От Ловченско

1. Баяние за уроки.....	73
Баяние за уроки с въглен.....	74
Привръщане на вода.....	75
2. Как се познава дали едно дете е урчасано, или има лоша болест на сърцето си, или збоица	75
3. Лек за лошата болест	76
4. Баяние за мламози	76
5. Баяние за пощенки.....	77
6. Баяние за очибол.....	78
7. Баяние за збъщювание.....	79
8. Баяние за пършеи.....	79
9. Как се лекува песичаво дете.....	80

СБНУ IX (1893)

От Струга.....	82
----------------	----

От Пловдивско

1. За изяда	85
2. За страх.....	85
3. За истровнина	87
4. За поганек.....	88
5. За клине.....	88
6. За червената (геленджик)	89
7. Сътуницъ-вечерница.....	90

СБНУ X (1894)

От Търновско

I. МАГИИ.....	94
1. Магии – пакости	94
2. Предпазване на бубите от магия	95
3. Разключване на заключен късмет	96
4. Магия за любов.....	97
5. Докарване на далечни или забягнали хора с напичане на гърне	97
6. Навълче, или магия за примамване на купувачи (мющерии)	99

II. ЛЕКУВАНИЯ.....	100
1. Връзване на треската	100
2. Церене на задавено	101
3. Церене на свинете от гърлица.....	102

СБНУ XI (1894)

От Велешко

- 1. От цървеница 105
- 2. От въртеж 106
- 3. От модрица, коскоболие и снагоболие 107

От Пирдопско

- 1. От уроки 108
- 2. От подлюта 110

От Софийско

- 1. За нежит 111
- 2. От подлютенина 113

От Троян

- 1. За марем 115
- 2. За уроки 117

СБНУ XII (1895)

От Ломско

- 1. От изтравци 120
- 2. За уроки 121
- Първо баянъ 121
- Второ баянъ 124
- Трето баянъ 124
- 3. От горска майка (безсъница у децата) 126
- 4. От добра и подлюта 127
- 5. От страх 128

6. От бабици	129
--------------------	-----

От Неврокопско

1. За руса	129
2. За гелинджик	131
3. За наметка в око	132
4. За уплаха	134
5. За уроки	137

А. БАЯНИЯ

1. За уроки	140
2. Пак за уроки	141
3. Пак за уроки	142

Б. ЛЕКУВАНИЯ

1. Заораване на трудна жена	143
2. Засичане на пърша	144

В. МАГИЯ

Примамване на мляко	144
---------------------------	-----

От Конушко

1. За уроки	145
2. Пак за уроки	146
3. За пришка	146
4. За серма	146
5. За бабици	147

От Битолско

1. Връзване	149
2. За сполука в любовта	151

3. Преимущество на едного измежду двама съпрузи	151
4. Свикване на дяволите	152
5. Магия за мълния	154
6. За отнемане на млякото от кравите и от овцете ..	154
7. Вражене (врачуване)	154
8. Урочасване или омайване.....	155
9. За епидемия по говедата.....	156
10. За дъжд.....	157